

# Unionin yleinen tuomioistuin/ tuomareiden nimittäminen

Kokous

Jäsenvaltioiden hallitusten välinen konferenssi 15.9.2023

Eduskuntatunnus

## Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Hallitusten välisessä konferenssissa on tarkoitus päättää kahden tuomarin nimittämisestä unionin yleisen tuomioistuimen tuomareiksi. Liettuan ehdokas on tarkoitus nimittää toimikaudelle, joka päättyy 31.8.2025, ja Tanskan ehdokas toimikaudelle, joka päättyy 31.8.2028. Kumpikaan ehdokkaista ei ole aiemmin toiminut yleisen tuomioistuimen tuomarina.

## Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä ehdokkaiden Saulius Lukas Kalėda (Liettua) ja Louise Spangsberg Grønfeldt (Tanska) nimittämisen unionin yleisen tuomioistuimen tuomareiksi.

Ehdokkaiden soveltuvuutta arvioiva ns. SEUT 255 artiklan mukainen komitea on antanut ehdokkaista myönteisen lausunnon.

## Pääasiallinen sisältö

### *Yleistä*

Euroopan unionin tuomioistuin varmistaa, että EU:n perussopimuksia tulkittaessa ja sovellettaessa noudatetaan lakia. Tuomioistuin muodostuu kahdesta Luxemburgissa toimivasta tuomioistuimesta: unionin tuomioistuimesta ja unionin yleisestä tuomioistuimesta.

*Unionin yleinen tuomioistuin*

Unionin yleinen tuomioistuin käsittelee erityisesti kansalaisten ja yritysten EU:n toimieliimiä vastaan nostamia kanteita. Kanteet voivat koskea esimerkiksi tavaramerkkejä, asiakirjajulkisuutta, kilpailuoikeutta ja valtiontukia.

Unionin yleisessä tuomioistuimessa on vähintään yksi tuomari kustakin jäsenvaltiosta. Määrä oli pitkään sama kuin jäsenvaltioiden määrä. Unionin yleisen tuomioistuimen työmäärän kehittymisen vuoksi tuomareiden lukumäärä päätettiin kaksinkertaistaa kolmessa vaiheessa siten, että unionin yleisessä tuomioistuimessa on 40 tuomaria 25.12.2015 alkaen, 47 tuomaria 1.9.2016 alkaen ja lopulta kaksi tuomaria kutakin jäsenvaltiota kohti 1.9.2019 alkaen. (Ks. lähemmin asetus (EU, Euratom) 2015/2422 ja UM2014-01592.) Ensimmäisessä vaiheessa lisäys oli 12 tuomaria ja toisessa vaiheessa seitsemän tuomaria. Kolmanteen vaiheeseen kuului alun perin yhteensä yhdeksän tuomaria, mutta lukumäärä alennettiin kahdeksaan Yhdistyneen kuningaskunnan erottua Euroopan unionista.

Unionin yleisen tuomioistuimen jäsenet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistanaton ja jotka ovat päteviä korkeaan tuomarin virkaan.

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomarit nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Osa tuomareista vaihtuu joka kolmas vuosi tuomioistuimen perussäännössä määrätyn edellytyksin. Tuomari, jonka toimikausi päättyy, voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Ns. SEUT 255 artiklan mukainen komitea antaa lausunnon ehdolla olevien henkilöiden soveltuvuudesta tehtävään ennen kuin jäsenvaltioiden hallitukset päättävät nimityksistä yhteisellä sopimuksella.

Unionin yleisen tuomioistuimen 23 tuomarin toimikausi päättyi 31.8.2019. Liettua on esittänyt Saulius Lukas Kalėdaa uutena ehdokkaana nimitettäväksi unionin yleisen tuomioistuimen tuomariksi toimikaudeksi, joka päättyy 31.8.2025. Lisäksi Tanskan nimittämä yleisen tuomioistuimen tuomari on pyytänyt eroa tehtävistään 1.9.2023 alkaen. Tanska on esittänyt hänen tilalleen Louise Spangsberg Grønfeldtia nimitettäväksi yleisen tuomioistuimen tuomariksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi, joka päättyy 31.8.2028.

### **EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely**

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomarit nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella kuudeksi vuodeksi kerrallaan (SEU 19 ja SEUT 254 artikla). Tätä ennen kuullaan SEUT 255 artiklassa tarkoitettua komiteaa.

Osa unionin yleisen tuomioistuimen tuomareista vaihtuu joka kolmas vuosi (SEUT 254 ja 281 artikla sekä perussopimukseen liitetyn pöytäkirjan N:o 3, ”Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä”, 9 artikla).

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomareiden määrän lisäämisestä säädetään Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 muuttamisesta 16.12.2016 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2015/2422.

### **Käsittely Euroopan parlamentissa**

-

**Kansallinen valmistelu**

EU:n tuomarinimitysasiat kuuluvat valtioneuvoston kanslian toimivaltaan ja valtioneuvoston kansliassa pääministerin päätettäviin asioihin. Suomen kannasta on tarkoitus sopia EU-ministerivaliokunnan kirjallisessa menettelyssä 6.-7.9.2023.

**Eduskuntakäsittely**

-

**Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema**

-

**Taloudelliset vaikutukset**

-

**Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**

-

**Asiakirjat**

11638/1/23 REV 1 JUR 440 INST 261 COUR 16 (jäsenvaltioiden hallitusten edustajien konferenssin koollekutsuminen)  
11643/23 JUR 441 INST 262 COUR 17 (Liettuan tuomariehdokkaan ansioluettelo)  
11659/23 JUR 442 INST 264 COUR 18 (Tanskan tuomariehdokkaan ansioluettelo)  
(täydennetään päätösluonnoksen tiedoilla)

**Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot**

VNEUS, Hanna Oraheimo, hanna.oraheimo@gov.fi, 050 477 0270  
VNEUS, Liisa Reunanen, liisa.reunanen@gov.fi, 050 336 9898  
UM, Henriikka Leppo, henriikka.leppo@gov.fi, puhelin 0295351046  
OM, Tia Möller, tia.moller@gov.fi, puhelin 0295150105

**VAHVA-tunnus**

EU/353/2023

Napsauta tähän ja kirjoita kukin tunnus omalle rivilleen

**Liitteet** Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

**Viite** Napsauta tähän ja kirjoita viite